

Standardy jakości Erasmusa w praktyce szkolnej

KONFERENCJA

15-17 WRZEŚNIA 2024 r. | ZAKOPANE

UNIA EUROPEJSKA

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Erasmus+

Zmienia życie, otwiera umysły.

Standardy jakości Erasmusa
w praktyce szkolnej

Edukacja holistyczna - przyszłość edukacji? Strategia UE, założenia i wyzwania.

**Katarzyna Sawicka, praktyk, beneficjentka Edukacji Szkolnej, członkini Grupy
Doradczej przy Komisji Europejskiej ds. Edukacji holistycznej i dobrostanu**

*Jakie wspomnienie z dzieciństwa
najbardziej wpłynęło
na moje obecne życie?*

*Jakie umiejętności nabyte w szkole
wykorzystuję na co dzień?*

*Które zajęcia szkolne inspirowały
i angażowały mnie najbardziej?*

Standardy jakości Erasmusa w praktyce szkolnej

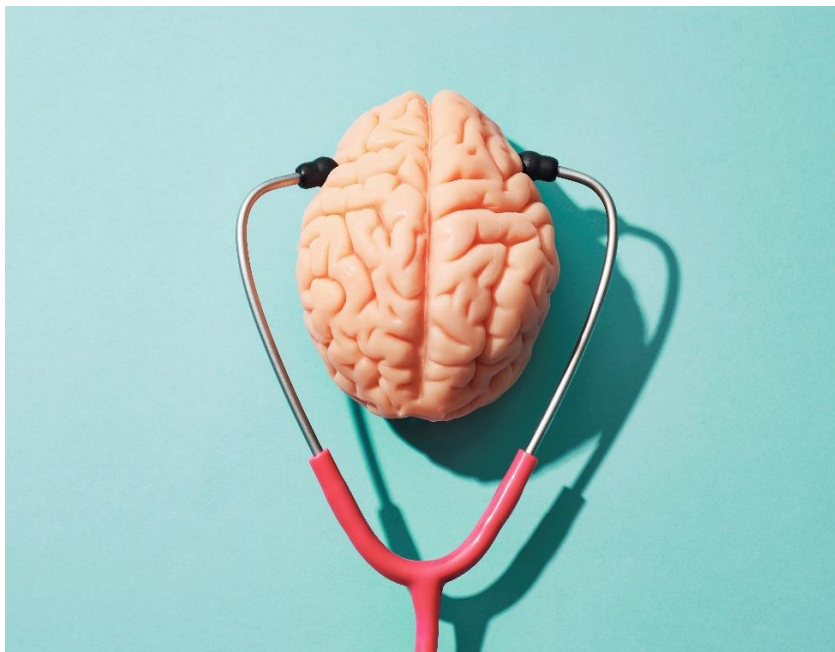

*zamknij na chwilę oczy
i skoncentruj się
na oddechu*

Edukacja holistyczna, czyli jaka?

- **rozwój całościowy** osobowości ucznia: intelektualny, emocjonalny, społeczny, fizyczny i duchowy, skoncentrowany nie tylko na wynikach akademickich i ocenach
- zwiększenie **zaangażowania i motywacji**
- lepsze przygotowanie do **życia**
- wpływ na **efektywność** nauczania i uczenia się
- rola **dobrostanu** w zapobieganiu wypaleniu zawodowemu wśród nauczycieli i depresji wśród uczniów, kształtowanie **rezyliencji**
- wzmacnianie **społeczności** szkolnej, budowanie pozytywnej **atmosfery**, wzmacnianie **relacji**

Edukacja holistyczna, czyli jaka?

- rozwijanie **umiejętności życiowych**, wartości, świadomości siebie i innych oraz zdolności do współpracy i empatii
- kształtowanie człowieka, gotowego do życia w **harmonii** z sobą samym, z innymi ludźmi oraz ze światem, w którym żyje
- nowa **rola nauczyciela**, wspierającego indywidualne potrzeby i potencjał ucznia
- odpowiedź na wyzwania **współczesnego świata**
- projekty, które integrują elementy holistyczne, rozwijając u uczniów zdolności **krytycznego myślenia, kreatywności, empatii i odporności**.

W dokumentach strategicznych i rekomendacjach, **Komisja Europejska** zwraca uwagę na potrzebę inwestowania w **dobrostan uczniów i nauczycieli** jako fundament zdrowego i zrównoważonego środowiska edukacyjnego.

Edukacja holistyczna jest postrzegana jako sposób na realizację **celów europejskich** w zakresie rozwoju **kompetencji kluczowych**, promowania **zdrowia psychicznego** oraz budowania społeczeństw, które są w stanie sprostać globalnym **wyzwaniom przyszłości**.

REKOMENDACJA KOMISJI EUROPEJSKIEJ

„Promowanie dobrego samopoczucia i zdrowia psychicznego jako obowiązkowego kluczowego celu edukacyjnego w edukacji XXI wieku, zintegrowanego z programem nauczania i wspieranego przez systemowe podejście obejmujące całą szkołę - musi być dobrze wdrożone, zgodne z kontekstem szkolnym i utrzymywane w czasie.”

*„Doniesienia
o pogarszającym się stanie
dobrostanu i zdrowia psychicznego
zarówno uczniów,
jak i nauczycieli budzą obawy.
Ufam, że te kompleksowe wytyczne
będą miały znaczący wpływ na
szkoły w całej Europie.
Razem tworzymy podstawy
dla zdrowszego i bardziej
integracyjnego krajobrazu
edukacyjnego.”*

Komisarz Iliana Ivanova
Innowacje, badania naukowe, kultura, edukacja i młodzież

Europejski Obszar Edukacji (European Commission Education Area)

podejmuje inicjatywy w oparciu o liczne badania, publikacje i raporty:

- **NESET** (Network of Experts working on the Social dimension of Education and Training)
- **WHO** (World Health Organization)
- **OECD, PISA** (Programme for International Student Assessment)
- **Education and Training Monitor**
- **JRC** (Joint Research Centre)
- **Pathways to School Success**

Why should we invest more in well-being at school?

Mental health among children and young people has become a major issue in Europe, with alarming statistics:

 20% of school children experience **mental health problems** during their school years.

 One in five children reported growing up **unhappy and anxious** about the future due to bullying, challenges with schoolwork, and loneliness.

 The **COVID-19 pandemic** has worsened these mental health difficulties, particularly among those already at risk.

 24% of teachers in Europe report their job having a negative impact on their **mental health**, and **22%** report the same for their **physical health**.

Standardy jakości Erasmusa w praktyce szkolnej

European
Commission

Expert Group on supportive learning environments for groups at risk of underachievement and for supporting well-being at school

Grupa Ekspertów przy ds. Dobrostanu w Edukacji

została powołana przez komisję Europejską w celu opracowania opartych na dowodach zaleceń i wytycznych w ramach [inicjatywy przewodniej Europejskiego Obszaru Edukacji „Drogi do Sukcesu w Szkole”](#).

**European
Commission** |

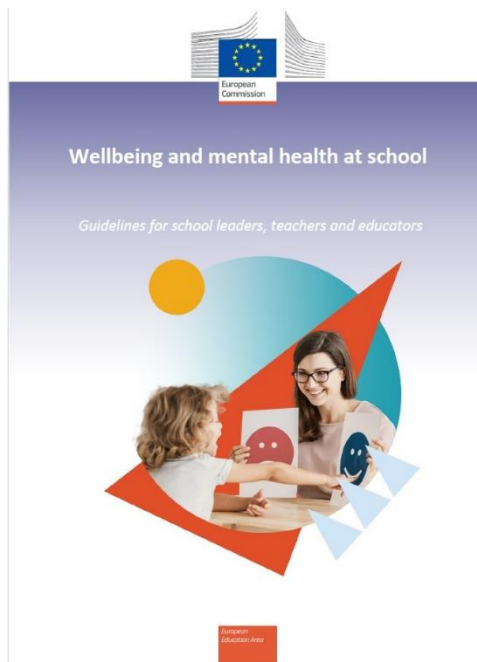
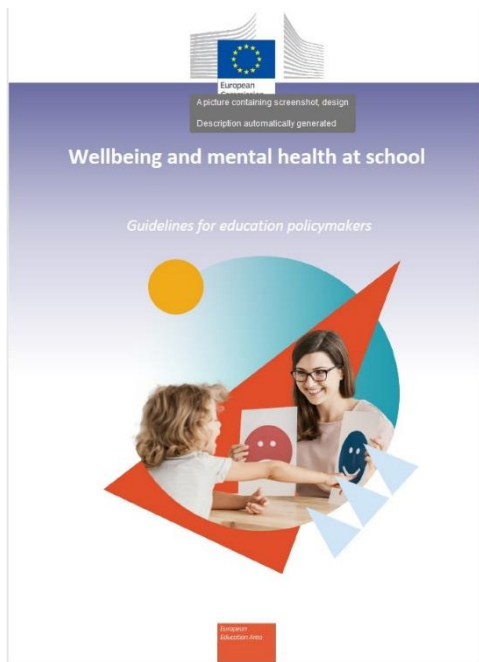

Standardy jakości Erasmusa w praktyce szkolnej

European
Commission

Opracowanie zawiera:

- wytyczne
- inspirujące praktyki
- wskazówki dla ustawodawców i szkół
- statystyki i badania

Publikację [można znaleźć tutaj](#)

Dodatkowe informacje oraz infografiki na temat edukacji holistycznej oraz wspierania dobrostanu poprzez edukację w Europejskim Obszarze Edukacji znajdują się [tutaj](#).

Główne filary WSA Whole-School Approach

- podstawa programowa
- atmosfera i etos szkoły, bezpieczna przestrzeń
- atmosfera lekcji
- zajęcia pozalekcyjne
- głos uczniów
- edukacja i dobrostan nauczycieli, opiekunów, pracowników szkoły
- rodzina, opieka
- lokalna społeczność

Figure 1 : The whole-system, whole-school approach (WSA) to wellbeing and mental health

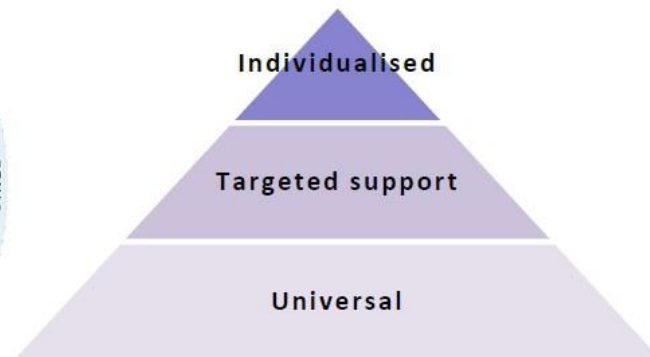

Figure 2 : Levels of support in the whole-school approach

Wyzwania w implementacji edukacji holistycznej

Bariery finansowe i organizacyjne

wyzwania związane z finansowaniem i organizacją holistycznych programów edukacyjnych

Opór ze strony systemów edukacyjnych i społeczeństwa

jakie trudności napotykają reformy edukacyjne i jak można je przezwyciężyć

Potrzeba szkolenia nauczycieli

znaczenie odpowiedniego przygotowania kadry pedagogicznej do pracy w podejściu holistycznym (ITE, CPD)

Wyniki badań w szkołach, które inwestują w programy dobrostanu

- obniżenie poziomu stresu
- poprawa samopoczucia
- poprawa koncentracji
- wyższe wyniki akademickie
- lepsze relacje
- wyższe poczucie własnej wartości

Metaanaliza 213 programów z zakresu edukacji społeczno-emocjonalnej (SEL) i uważności (CASEL Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning, Mindfulness in Schools Project MiSP, American Institutes for Research AIR)

Trendy przyszłości

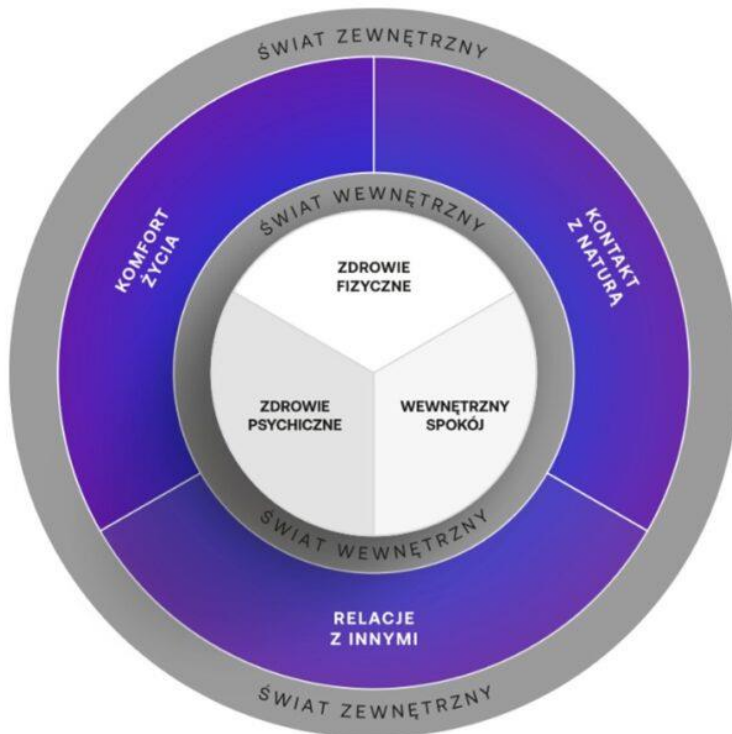
Mając świadomość nasilającego się polikryzysu, infuture.institute na zlecenie Benefit Systems opracował Wellbeing Score, autorski wskaźnik dobrostanu.

Wskaźnik jest **holistyczny** (uwzględnia wiele czynników), **kontekstowy** (zależny od sytuacji, w której się znajdujemy), **zmienny w czasie** (bierze pod uwagę tryb naszego życia) i **wielopoziomowy**.

Uwzględnia sześć obszarów w dwóch wymiarach, w jakich na co dzień funkcjonujemy.

Badanie Wellbeing Score w formule indywidualnej można wykonać bezpłatnie, wchodząc na stronę www.multilife.com.pl/badanie-dobrostanu

Graf 1. Wellbeing Score, model wskaźnika dobrostanu oraz jego obszary składowe

Źródło: Wellbeing Score, model wskaźnika dobrostanu oraz obszary składowe, opracowanie własne, infuture.institute, 2023.

Standardy jakości Erasmusa w praktyce szkolnej

Wykres 7

Czynniki wspierające i zaburzające dobrostan

72%
niezależność
finansowa

68%
dobre zdrowie
fizyczne

64%
poczucie
bezpieczeństwa

63%
dobre zdrowie
psychiczne

60%
poczucie
szczęścia

Co wspiera dobrostan?

Co burzy dobrostan?

40%
stres dnia
codziennego

37%
niskie
dochody

25%
choroba
własna

24%
pośpiech,
tempo życia

21%
choroba
najbliższych

27. infuture.institute, op. cit.

28. Ibidem

29. Ibidem

Źródło: Badanie zrealizowane metodą CAWI na panelu badawczym poznańskim, reprezentatywnie dla populacji Polski, n = 1004, w terminie 18-22.09.2023. Pytania brzmiały: „Jakie elementy są niezbędne, by twój dobrostan był na wysokim poziomie?” oraz „Wymień maksymalnie trzy główne czynniki, które zaburzają twój dobrostan”.

Raport z badania dobrostanu Polaków

<https://infuture.institute/raporty/dobrostan-polek-i-polakow/>

https://www.multilife.com.pl/doc/s/raport_o_dobrostanie.pdf

Źródło: infuture.institute, Natalia Hatałska

Przykłady dobrych praktyk

<https://thinkingzone.pl/>

 IX pomorska
konferencja
montessori

6–7.09.24

**Dobrostan
w szkole
i w rodzinie**

***“Kiedy mówimy
o odpowiednio przygotowanym
otoczeniu dla dziecka,
mamy na myśli zarówno świat
zewnątrzny, jak i wewnętrzny.
Musimy zrozumieć,
że kształcenie
nie ogranicza się do umysłu,
ale obejmuje całe życie,
emocje, ducha i ciało dziecka.”***

Maria Montessori

***„Edukacja
nie polega
na wypełnianiu wiader,
lecz na rozpalaniu
ognia.”***

William Butler Yeats

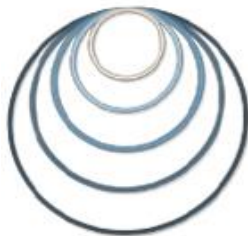
*po powrocie do domu
zastanów się, jakie elementy
edukacji holistycznej
mógłbyś, mogłabyś
wprowadzić
w swoim środowisku
jako nauczyciel, rodzic,
czy lider społeczności
oraz jak mógłbyś, mogłabyś
zadbać o siebie*

„Jeśli chcesz zmieniać świat, zacznij od siebie”

Janusz Korczak

KATARZYNA SAWICKA
mindful education

+48 669 451 122
katarzyna.savicka@gmail.com
www.mindfuleducation.pl